

Vlaanderen
is ondernemen

Ons patent boekje

Een handige gids voor kmo-bedrijfsleiders
over intellectuele eigendom

4. Vastgekookt

Laat het je niet ontglippen,
simpelweg omdat je het niet kan bewijzen.

Los van de bescherming van jouw intellectuele rechten, is het vaak ook raadzaam de creatie of het bestaan zelf van je vinding, auteurswerk, ontwerp, concept, enz. of die van je werknemers of partners te (laten) documenteren en vast te (laten) leggen.

Binnen een onthullingstrategie wordt het bestaan van de creatie gedocumenteerd en vastgelegd via een elektronische publicatie of een uitgave op papier zoals een tijdschrift.

**Je leest hierover ook meer in hoofdstuk 8
Keukengeheimen & onthullingen.**

Binnen een geheimhoudingsstrategie is de zogenaamde 'vaste datumregistratie' of 'vaste dagtekening' het meest aangewezen middel om het bestaan van jouw vinding of creatie te bewijzen. De wet voorziet dat een bevoegd registratiekantoor een 'vaste datum' kan verlenen aan documenten, waardoor de datum op deze akten tegenstelbaar wordt aan derden. Daarnaast bestaan er ook nog andere middelen die je toelaten de datum te bewijzen waarop jouw creatie of vinding bestond, om het aan een rechter voor te leggen. Wij sommen ze in dit hoofdstuk even op.

4. Vastgekookt

Wanneer kan een vaste dagtekening nuttig zijn als bewijs?

- Bij de ontwikkeling van een technologie die je (nog) niet wil of kan octrooieren. Bijvoorbeeld: tijdens de ontwerpfase kan het mogelijk nog te vroeg zijn om al een octrooi aan te vragen. Je loopt intussen wel het risico dat anderen zelfstandig dezelfde technologie ontwikkelen en wel (al) een octrooiaanvraag indienen. Aan de hand van een vaste dagtekening kan je eventueel voor gebruik bewijzen waardoor je, ondanks het octrooi van die andere, de technologie zelf nog ten persoonlijke titel mag gebruiken, weliswaar in beperkte mate.
- Bij de ontwikkeling van een model dat je (nog) niet wil of kan registreren. Ook hier kan je via een vaste dagtekening eventueel voor gebruik bewijzen, wanneer anderen eenzelfde model registreren. Ook wanneer je beroep wil doen op de bescherming van niet-geregistreerde modellen is een bewijs van datum nuttig.
- Bij R&D-personeel of partners en softwareontwikkelaars. Om de knowhow of software door hen ontwikkeld of door jouw bedrijf aan hen ter beschikking gesteld, gedocumenteerd vast te leggen. Zo kan, bijvoorbeeld bij het verlaten van de firma, een eventuele schending van het fabrieksgeheim gemakkelijker bewezen worden. Of er kan bij een stopzetting van de samenwerking geen discussie ontstaan over de vraag welke intellectuele eigendom precies overgedragen werd.
- Bij de creatie van een auteurswerk. Het auteursrecht ontstaat automatisch en de bescherming is niet onderworpen aan enige registratie. Wordt de creatie niet meteen publiek gemaakt, dan zorgt een vaste datumregistratie ervoor dat de bestaansdatum van die creatie eenvoudig kan bewezen worden.
- Bij de onthulling van confidentiële informatie aan derden. Vaak is het niet makkelijk om duidelijk af te bakenen wie op een gegeven moment welke informatie heeft vrijgegeven. Vaste datumregistratie kan het eenvoudiger maken om te bewijzen welke informatie op een bepaald tijdstip aanwezig was en dat zo aan te tonen bij de onthulling van een merk of een naam. Heb je de naam nog niet als merk geregistreerd, maar wil je de naam al onthullen aan anderen, dan kan het soms aangewezen zijn die naam te laten vastleggen, zodat een eventueel depot te kwader trouw makkelijker kan aangetoond worden.

VOORDELEN

- Indien je een geschil hebt, vergemakkelijkt dit je bewijslast aanzienlijk.
- Het legt de datum vast waarop jouw creatie al bestond.
- Het legt de identiteit van de ontwerper of de rechthebbende vast.
- Het legt de inhoud van jouw creatie vast.
- Vermelding van de vaste datumregistratie kan preventief werken en mogelijke namakers ontmoedigen.
- Relatief lage kostprijs.
- Snelle en eenvoudige procedures.
- In sommige gevallen beschik je meteen ook over een back-up van je creatie die veilig bewaard wordt buiten jouw bedrijfsgebouwen.

NADEEL

- GEEN bescherming op zich!

Je leest hierover ook meer in hoofdstuk 7 Mee-eters en in hoofdstuk 5 Samen koken.

LET OP!

De datum die geregistreerd wordt, is de datum waarop je de creatie laat vastleggen en niet de creatiedatum! Het is dus essentieel om zo snel mogelijk na de creatiedatum tot vaste datumregistratie over te gaan!

4. Vastgekookt

Een jonge ondernemer heeft een uniek winkelconcept en dito naam bedacht en wil hierrond een bedrijf opstarten. Aan een merkendepot had hij nog niet gedacht. Hij knoopt verkennende gesprekken aan met mogelijke partners, die eventueel geld willen investeren in zijn nog op te richten vennootschap.

In deze prille fase ligt het heel moeilijk om die mensen een geheimhoudingsovereenkomst te laten ondertekenen. Hij waagt het erop zijn concept en de originele naam te onthullen. Het duurt echter niet lang of deze potentiële partners haken af. Onze jonge ondernemer gaat alleen van start en opent een eerste winkel onder de naam die hij bedacht had.

Groot is zijn verwondering wanneer hij een aangetekend schrijven ontvangt van een advocaat. Daarin wordt hij dringend aangemaand elk gebruik van die naam te staken, aangezien deze naam als merk geregistreerd werd door zijn cliënten. Die cliënten bleken de mensen te zijn aan wie hij alles had onthuld. In het geschil gaven ze toe dat er een ontmoeting was geweest, maar dat net zij diegenen waren die de naam bedacht en onthuld hadden aan de jonge ondernemer.

Had onze ondernemer de datum van het bestaan van deze naam laten vastleggen voor de datum van die ontmoeting, dan had hij eenvoudigweg kunnen aantonen dat het depot van de naam door die mensen te kwader trouw en dus nietig was.

4.1. Het i-DEPOT

Je kan via een i-DEPOT jouw vinding, auteurswerk, ontwerp, concept, enz. laten vastleggen bij het Benelux-Bureau voor de Intellectuele Eigendom (BOIP, zie www.boip.int).

Via het elektronische i-DEPOT

Via de website van het BOIP kan je direct een i-DEPOT indienen. In vier stappen wordt jou gevraagd om gegevens in te vullen en een omschrijving of weergave van jouw concept of idee toe te voegen (maximum 100 MB). Na de elektronische betaling van € 37 kan je jouw i-DEPOT bewijs meteen downloaden.

Het i-DEPOT bewijs is ondertekend door het BOIP met behulp van een digitaal certificaat. Hierdoor is de integriteit van het document gewaarborgd. Elke wijziging maakt het i-DEPOT certificaat meteen ongeldig.

Je kan er ook voor kiezen dit bewijs pas te downloaden op het moment dat je het wil gebruiken, bijvoorbeeld bij een juridisch geschil of conflict. Het BOIP houdt jouw i-DEPOT geheim door het versleuteld op te slaan. De bewaartermijn voor een online i-DEPOT is 5 jaar (€ 37) of 10 jaar (€ 53), maar deze termijn kan een onbeperkt aantal keren verlengd worden (€ 26 voor 5 jaar).

Via de i-DEPOT envelop

De i-DEPOT envelop kan je gebruiken wanneer je jouw concept of idee niet in een elektronisch formaat wil vastleggen, of wanneer je niet elektronisch wil of kan betalen. Je vindt het bestelformulier voor de i-DEPOT envelop op de website van het BOIP (zie www.boip.int). Deze gekartonnerde envelop bestaat uit twee compartimenten. In elk van de beide compartimenten stop je identiek hetzelfde materiaal

(papieren documenten, cd-roms, enz.) waarin jouw creatie zo helder mogelijk omschreven of afgebeeld wordt. Je plakt de envelop dicht en stuurt hem (bij voorkeur aangetekend) terug naar het BOIP.

Bij ontvangst wordt jouw envelop door het BOIP verzegeld en op beide compartimenten wordt een vignet gekleefd waarop de ontvangstdatum en -tijd duidelijk vermeld staan.

Compartiment 1 wordt naar jou teruggestuurd om zelf te bewaren. Je mag dit niet openen. Compartiment 2 wordt ongeopend bewaard in de archieven van het BOIP. De bewaartermijn is 5 of 10 jaar (kost voor envelop respectievelijk €47 en €68), maar kan onbeperkt verlengd worden met bijkomende periodes van 5 jaar (€47). Zonder betaling wordt de envelop vernietigd.

NADEEL

Compartiment 2 van de envelop kan je maar 1 keer als bewijsmiddel opvragen. Bij het elektronisch i-DEPOT kan je het bewijs een onbeperkt aantal keer opvragen.

4.2. De notaris

Je kan een notaris verzoeken een authentieke akte op te stellen omtrent het bestaan van je vinding, auteurswerk, ontwerp, concept, enz. De notaris zal het origineel van de notariële akte (de minuut) bewaren. De documenten en materialen (waaronder ook diverse gegevensdragers) zal hij onder de minuten bewaren en van een vaste dagtekening voorzien. Concreet worden deze dan onder een gesloten omslag aan het origineel van de notariële akte gehecht.

De notaris kan je een voor eensluidend verklaard afschrift van de originele akte bezorgen voor jouw bewijsvoering. Dit is een zogenaamde expeditie of uitgifte die door de notaris ondertekend en van zijn zegel voorzien wordt. De kosten van het depot hangen in ruime mate af van de omvang van de akte. Neem hiervoor gerust contact op met een notaris. Je vindt contactgegevens van notarissen ook op www.notaris.be.

- De kluisen van een notariskantoor zijn vaak niet specifiek uitgerust voor de bewaring van magnetische dragers met zodoende een risico op verlies van gegevens.
- Een notaris verifieert nooit de inhoud van wat neergelegd wordt. Zeker bij het deponeren van broncodes, kan je best bijkomend een expert inschakelen, die nagaat of het gedeponeerde materiaal leesbaar, compleet en bijgevolg bruikbaar is (zie verder 4.5. Escrow).

4. Vastgekookt

VOORDELEN

- Geen beperkingen qua omvang en aard van de stukken die de notaris onder de minuten kan bewaren.
- Geen beperkte bewaartijd en dus ook geen bijkomende kosten en administratie voor het verlengen van de bewaring.
- Je beschikt meteen ook over een back-up die bewaard wordt buiten jouw onderneming.
- Het origineel blijft steeds bewaard bij de notaris en wordt nooit afgegeven.
- Je kan de voorwaarden voor de uitgifte van een expeditie vastleggen en moduleren: je kan bepalen wie onder welke voorwaarden zo'n kopie kan opvragen. Zo ben je zeker dat enkel daartoe bevoegde personen dit opvragen en dit alleen voor een heel specifiek doel.
- Het wettelijk gereguleerde ambt van de notaris biedt je zekerheid over de continuïteit van de bewaring. Dit in tegenstelling tot privéondernemingen die gelijkaardige diensten aanbieden.

NADEEL

Een notaris is niet altijd vertrouwd met dit soort aktes.

4.3. Het registratiekantoor

Op het registratiekantoor (lokale kantoren te vinden via de FOD Financiën) kan je documenten met betrekking tot jouw vinding, auteurswerk, ontwerp, concept, enz. laten voorzien van een vaste dagtekening. Het document wordt niet bewaard op het registratiekantoor, maar

wordt je meteen terugbezorgd. Dit nadat hierop een stempel werd aangebracht met vermelding van onder meer het aantal pagina's van je document, de datum van de registratie en het boek, blad en vak van het register waarin jouw registratie genoteerd werd bij de administratie.

LET OP!

- Geef geen documenten onder omslag af, want zo wordt enkel de omslag geregistreerd en niet de inhoud!
- Geef geen cd, usb-stick of een andere herschrijfbaar gegevensdrager af.

In voorkomend geval heb je geen bewijs van vaste dagtekening van de inhoud en kan er dus aangevoerd worden dat je de inhoud na registratie gewijzigd hebt.

4.4. De gerechtsdeurwaarder

Je kan aan een gerechtsdeurwaarder vragen om een vaststelling te doen van het feit dat je op een bepaalde dag in het bezit bent van een vinding of een creatie. Je kan hem vragen om deze te beschrijven en te documenteren met door hem genomen foto's en eventueel ander materiaal, dat je hem overhandigt. Van zijn vaststellingen maakt hij een proces-verbaal op. Dit PV, met de daarin opgenomen documenten of de daaraan gehechte extra documenten, wordt je toegestuurd, nadat het eerst door hem geregistreerd werd op het registratiekantoor.

De kostprijs hangt in ruime mate af van de omvang van de vaststellingen en het proces-verbaal, maar je moet rekening houden met een gemiddelde kost van zo'n €250. Je kan een deurwaarder zoeken via de website www.gerechtsdeurwaarders.be.

De tot hiertoe beschreven kanalen voor het bekomen van een vaste datumregistratie kunnen enkel zuiver materiële feiten vaststellen en kunnen geen uitspraak doen over de gevolgen. Concreet zal bijvoorbeeld een deurwaarder vaststellen dat je hem zaken toont en dat je beweert dat deze door jou werden ontwikkeld. Hij kan niet in zijn proces-verbaal vastleggen dat hij op basis van de getoonde stukken, vaststelt dat jij de eigenaar bent van deze vinding of creatie. Dergelijke gevolgtrekkingen kan een deurwaarder niet maken.

Een gerechtsdeurwaarder kan voorwerpen verzegelen. Zo kan een omslag met inhoud, bijvoorbeeld een cd-rom, verzegeld worden en mee gehecht aan het proces-verbaal, zodat ook deze cd-rom vaste dagtekening krijgt.

4.5. Escrow

Escrow is een systeem waarbij softwarebroncodes, data en/of technische documentatie gedeponereerd worden bij een onafhankelijke commerciële dienstverlener, een escrow-agent genoemd.

VOORDELEN

- Escrow-agenten bieden abonnementsformules aan waarbij je periodiek updates van de broncode elektronisch kan doorsturen en laten deponeren, zodat gedurende het hele ontwikkelingsproces de gedeponeerde broncodes steeds up-to-date blijven.
- Escrow-agenten verifiëren daarnaast ook de compleetheid en leesbaarheid van het gedeponeerde materiaal, zodat je zeker bent dat deze achteraf ook daadwerkelijk bruikbaar zijn als bewijsmateriaal of als back-up.
- Uit cijfers van escrow-agenten blijkt dat 90% van de gedeponeerde broncodes bij verificatie niet bruikbaar blijken wegens onleesbaar en/of onvolledig!
- Tegelijkertijd kan je als softwareleverancier ook jouw eigen licentienemers opnemen als begunstigde van de gedeponeerde broncodes. Zo hebben zij toegang tot de broncodes in het geval je failliet gaat of niet langer jouw onderhoudsverplichting kan of wil naleven.
- Ben je voor de continuïteit van je onderneming afhankelijk van bijvoorbeeld software, bestuursprogrammatuur of een industriële formule van anderen en heb je zelf geen toegang tot de broncodes of de noodzakelijke data en/of technische documentatie, dan kan je jouw partner vragen deze bij een escrow-agent te deponeren. De voorwaarden waaronder een escrow-agent verplicht is je deze te overhandigen, zodat de continuïteit van jouw onderneming niet in het gedrang wordt gebracht, worden dan vastgelegd.

4.6. Een aan zichzelf gerichte aangetekende brief

Heel wat mensen zoeken nog steeds hun heil in dit eenvoudig en goedkoop middel. Toch moeten wij waarschuwen voor de juridische risico's bij dit zogenaamde 'poor man's patent'. Een dergelijke aan jezelf verstuurd aangetekende brief, bewijst alleen dat je op die dag de omslag hebt verstuurd, maar levert op zich geen bewijs van

de inhoud van deze brief. In een rechtsgeding wordt dan ook vaak als tegenargument opgeworpen dat niet kan uitgesloten worden dat je de omslag na ontvangst opnieuw geopend en nieuw materiaal toegevoegd hebt. Vandaar dat het valt aan te bevelen om geen gebruik te maken van deze methode tenzij als volgt:

- steek in de omslag slechts 1 vel briefpapier en maak naast de postzegel een uitsparing, zodat de datumstempel van de post ook gedeeltelijk op dit vel papier staat. Zo kan je aantonen dat die brief ook daadwerkelijk in de omslag zat op de dag van de verzending;

of

- vouw enkel 1 vel briefpapier dusdanig dicht dat het een gesloten omslag wordt die je aan jezelf aangetekend verstuurt.

4.7. De beheersvennootschappen

Beheersvennootschappen, ook auteurs(rechten) verenigingen genoemd, zijn verenigingen die wettelijk erkend zijn om voor hun leden in te staan voor het collectief beheer en het innen van hun auteursrechten.

Ook een aantal van deze beheersvennootschappen hebben binnen hun organisatie een depotdienstverlening opgezet en zodoende kan je hen, soms ook als niet-aangesloten lid, verzoecken het bestaan van jouw werk te registreren en het betreffende werk bij hen deponeren.

Voor alle soorten auteurswerken kan je terecht bij SABAM. Het initiële depot is gratis. Een

verlenging (na 5 jaar) kost €10. Het opvragen van een certificaat ingeval van rechtspraak of dispuut kost €30.

Het Huis van de Auteurs is een vzw die een aantal beheersvennootschappen groepeerd (SACD België, Sofam en deAuteurs). Ook zij bieden een gezamenlijke depotdienst aan voor alle mogelijke vormen van auteurswerken. Denk hierbij dus niet alleen aan muziek of literatuur, maar net zo goed aan software, websites, grafische werken, foto's, enz. Ook voor dergelijke werken kan een vaste datumregistratie in de ontwikkelingsfase immers nuttig zijn.

In de bijlage bij hoofdstuk 9 onder punt A.7. vind je een overzicht van alle beheersvennootschappen, hun activiteiten en de contactgegevens alsook de gegevens van de nationale Controledienst voor de Beheersvennootschappen.

4. Vastgekookt

Een werk deponeren bij SABAM kan via: sabam.depotonline.eu.
Op www.e-dpo.com vind je meer informatie betreffende een depot.

Beheersvennootschappen hebben personeelsleden die bij ministerieel besluit beëdigd werden als agent voor de registratie van auteursrechten. Daardoor kunnen zij de ontvangst van een werk op een bepaalde datum officieel bevestigen en zoals een gerechtsdeurwaarder een overtreding op de auteursrechten vaststellen en vastleggen in een proces-verbaal.

LET OP!

Wij willen je tot slot waarschuwen voor meestal buitenlandse privéondernemingen die via hun website diensten aanbieden rond online depot en registratie. Wees kritisch en stel jezelf de vraag of deze ondernemingen voldoende garanties bieden omtrent de continuïteit van de dienstverlening en een correcte en vertrouwelijke bewaring van je depot.

